

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Освітньо-професійна програма
Практична психологія
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

протокол № 8
від « 25 » березня 2024 року
Голова вченої ради
Ректор

Юрій ЛЯННОЙ

Суми 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Практична психологія

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
кваліфікація: Бакалавр з психології

Освітня програма розглянута на засіданні кафедри психології

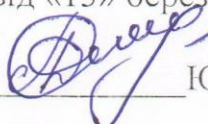
Протокол № 10 від «12» березня 2024 р.

Завідувач кафедри Світлана КУЗІКОВА

« 12 » березня 2024 р.

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту педагогіки і психології

Протокол № 9 від «13» березня 2024 р.

Голова НМК Юлія БОНДАРЕНКО

Перший проректор Любов ПШЕНИЧНА

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти Оксана ОДІНЦОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Практична психологія підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки розроблена та внесена кафедрою психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Програма впроваджується відповідно до стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 565 від 24.04.2019 р., та змін до стандарту, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1583 від 29.12.2023 р.

Освітньо-професійна програма враховує: вимоги Закону України «Про вищу освіту»; Національний класифікатор України «Класифікатор професій» ДК 003: 2010; Національну рамку кваліфікацій (від 23.11.2011 р. №1341, зі змінами, внесеними Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020 р.).

Розроблено робочою групою у складі:

1. *Єрмакова Наталія Олександрівна*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, гарант освітньої програми;
2. *Кузікова Світлана Борисівна*, член робочої групи, професор, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
3. *Усик Дмитро Борисович*, член робочої групи, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
4. *Щербак Тетяна Іванівна*, член робочої групи, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
5. *Залозна Оксана Михайлівна*, практичний психолог кабінету екстреної психологічної допомоги «Телефон довіри» КНП «Обласного клінічного медичного центру соціально небезпечних захворювань»;
6. *Рябко Аліса Вікторівна*, студентка спеціальності 053 Психологія, група 0027.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- *Яланська Світлана Павлівна*, доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;
- *Марухина Ірина Володимирівна*, науковий співробітник Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи, завідувач навчально-методичного центру психологічної служби комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;
- *Сущенко Олена Миколаївна*, кандидат педагогічних наук, директор комунальної установи Сумської обласної ради – Сумський обласний центр комплексної реабілітації дітей та осіб з інвалідністю.

**Профіль освітньо-професійної програми Практична психологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; навчально-науковий інститут педагогіки і психології; кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр Бакалавр з психології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Практична психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), термін навчання 2 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Акредитована (сертифікат НАЗЯВО №1350 від 08.04.2021 р.; рішення НАЗЯВО, протокол № 5 (48) від 08.04.2021 р.)
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл; EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджена з 01.09. 2024 року.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2024
2 – Мета освітньої програми	
Інтегрована підготовка професіоналів, які володіють необхідними компетентностями для ефективної реалізації основних видів професійної діяльності психолога (психодіагностичної, психокорекційної, психоконсультативної, просвітницько-профілактичної) в різних сферах життєдіяльності; здатних до розв’язання складних спеціалізованих задач та практичних психологічних проблем, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов; конкурентоспроможних на ринку праці.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Об’єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і

	<p>великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого та несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, врахування її ідентичності; взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні, психокорекційні, профілактичні та інші).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма бакалавра з прикладною орієнтацією на теорію та практику у галузі психології, зокрема - практичної психології. Акцент робиться на фундаментальній, соціально-економічній, психолого-педагогічній, спеціальній та практичній підготовці фахівців у сфері психології, зокрема – практичної психології, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері психологічних аспектів діяльності та поведінки людини.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Комбінація загальної та спеціальної освіти в галузі психології.</p> <p>Програма дозволяє вивчити сучасні технології, опанувати методи, прийоми і засоби в галузі практичної психології, опанувати специфікою надання психологічної допомоги особам різного віку у закладах вищої освіти, дошкільних навчальних закладах, загальноосвітніх навчальних закладах, державних та неурядових організаціях, інклюзивно-ресурсних центрах, центрах медико-психологічної та соціально-психологічної реабілітації.</p> <p>Ключові слова: психологія, практична психологія, психологічні закономірності, психічне життя, психологічні технології.</p>
Особливості програми	<p>Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності психологічної освіти, традиційні та інноваційні підходи до навчання у ЗВО, враховує компетентісні підходи в освіті. Освітня програма містить виробничі психологічні практики у закладах вищої, дошкільної, загальної середньої, професійної та позашкільної освіти; медичних закладах, приватних та державних установах. Широкий спектр вибіркового навчальних дисциплін дозволяє сформуванню індивідуальну траєкторію навчання.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр з психології може займати первинні посади за професійними назвами робіт, які є складовими класифікаційних угруповань, що потребують базової вищої освіти та відповідають кваліфікації за</p>

	<p>дипломом бакалавра. Мінімальний обсяг професійних компетенцій бакалавра з психології встановлюється відповідно до професійних назв робіт за ДКП 003:2010:</p> <p>2445.2 психолог; 2445.2 практичний психолог; 2412.2 професіонал з розвитку персоналу; 2412.2 фахівець з найму робочої сили; 2412.2 профконсультант; 2419.2 консультант; 2419.2 консультант з ефективності підприємництва; 2340 фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру; 2351.2 консультант з питань здорового способу життя; 2351.2 консультант центру професійного розвитку; 3330 асистент вчителя; 3423 організатор з персоналу; 3436.2 помічник керівника виробничого підрозділу; 3460 фахівець з вирішення конфліктів (побутова сфера).</p>
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання, оцінювання, форми атестації, вимоги до кваліфікаційної роботи	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання; практико-орієнтоване навчання; колективне та інтегративне навчання; самонавчання та дистанційне навчання на платформі Moodle; проблемно-орієнтоване навчання; навчання через навчальну та виробничу практики; спільна діяльність і співтворчість як технологія педагогічної взаємодії.</p> <p>Форми організації освітнього процесу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудиторні (лекції, практичні, лабораторні заняття); - позааудиторні (індивідуальні консультації, написання та захист кваліфікаційних робіт, практика: навчальна, психодіагностична виробнича, психокорекційна виробнича); - самостійна робота та індивідуально-дослідницькі заняття з можливістю консультації з викладачем. <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, діалогічний, інтерактивні (тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (вправи, лабораторні, дослідні роботи, кейс-метод).</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною системою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F) та національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування освітньої програми.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, презентації, есе, реферати, індивідуально-аналітичні завдання, захист науково-прикладних проектів, заліки, екзамени, курсові роботи, звіти з практик, комплексний кваліфікаційний екзамен з психології, захист кваліфікаційної роботи. Освітньо-професійною програмою передбачено як формативне оцінювання (письмове і усне коментування, оцінювання</p>

	<p>викладачем результатів навчальної діяльності студентів), самооцінювання та взаємне оцінювання студентів (залучення студентів до самооцінювання та оцінювання роботи один одного), а також сумативне оцінювання.</p> <p>Система оцінювання заснована на принципах академічної доброчесності та прозорості.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема, внаслідок війни).</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p>

	<p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність до аналізу психологічних особливостей та поведінки особистості в кризових ситуаціях.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання</p>	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв’язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в.т.ч. у роботі з особами, які отримали психологічні травми, зокрема, внаслідок війни).</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>

	<p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p> <p>ПР19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Освітньо-професійну програму Практична психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, стаж роботи, публікують праці у вітчизняній та зарубіжній науковій пресі, мають відповідну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності, відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти. Практико-орієнтований характер освітньо-професійної програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають профілю та спеціалізації програми, що підсилює зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації або стажування.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, сучасним мультимедійним обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Наявність бібліотеки, читального залу, спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень кваліфікаційних робіт та виконання іншої науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Освітній процес забезпечується обладнанням та матеріалами відповідно до вимог програм навчальних дисциплін, що створює умови для ефективної пізнавальної діяльності здобувачів освіти та набуття ними загальних та спеціальних компетентностей.</p> <p>Наявність іншої необхідної соціально-побутової інфраструктури (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба) відповідно до вимог ліцензійних умов.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації з написання кваліфікаційних робіт та підготовки до атестаційного кваліфікаційного</p>

	<p>екзамену.</p> <p>Інформаційне забезпечення:</p> <p>наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці СумДПУ імені А.С. Макаренка та навчально-методичному кабінеті кафедри психології; інформаційних, навчально-методичних, наукових матеріалів, розміщених в електронному вигляді на офіційному веб-сайті СумДПУ імені А.С. Макаренка, Навчально-наукового інституту педагогіки і психології, кафедри психології, університетському репозитарії eSSPUIR; наявність бездротового та дротового доступу до мережі Інтернет; електронна кафедральна пошта. Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси на платформі Moodle. Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, каталог вибіркових дисциплін, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний доступ до ресурсів ОПІ на сайті випускової кафедри.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів СумДПУ імені А.С. Макаренка із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка іноземних громадян у СумДПУ імені А.С. Макаренка здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, правил прийому, навчальних планів для іноземних громадян, і базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами.</p> <p>Громадяни інших держав приймаються на навчання за освітньо-професійною програмою Практична психологія на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених освітнім закладом із зарубіжними освітніми закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів у межах ліцензованого обсягу акредитованої спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.</p>

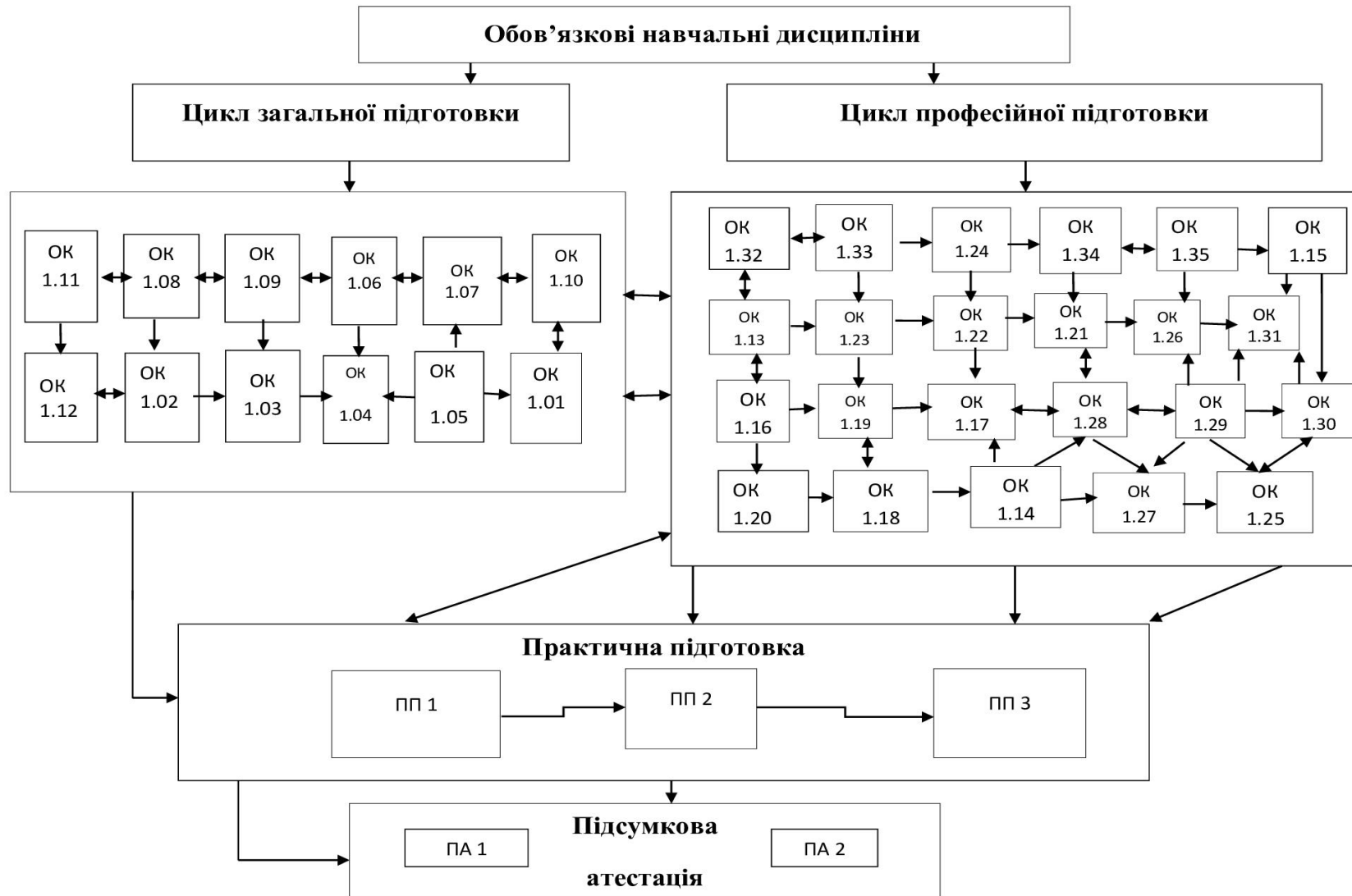
**2. Розподіл змісту
освітньо-професійної програми
за групами компонентів та циклами підготовки**

2.1 Перелік компонент ОП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.01.	Філософія	3	Залік
ОК 1.02.	Історія та культура України	4	Екзамен
ОК 1.03.	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
ОК 1.04.	Іноземна мова	7	Залік
ОК 1.05	ІКТ	3	Залік
ОК 1.06	Загальна психологія	11	Залік; Екзамен
ОК 1.07	Вікова психологія	4	Екзамен
ОК 1.08	Порівняльна психологія	3	Залік
ОК 1.09	Диференційна психологія	3	Екзамен
ОК 1.10	Соціальна психологія з практикумом	10	Залік; Екзамен
ОК 1.11	Психофізіологія	4	Екзамен
ОК 1.12	Фізичне виховання	4	Залік
Всього за циклом::		60 (1800 год.)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 1.13.	Вступ до спеціальності	5	Екзамен
ОК 1.14.	Математичні та експериментальні методи в психології	3	Залік
ОК 1.15.	Військова психологія і післявоєнна допомога	3	Залік
ОК 1.16	Практикум з загальної психології	7	Залік; Екзамен
ОК 1.17	Психопатології розвитку	6	Залік
ОК 1.18	Методика роботи практичного психолога	3	Залік
ОК 1.19	Клінічна психологія	3	Залік
ОК 1.20	Історія психології	4	Залік
ОК 1.21	Основи психокорекції з практикумом	8	Залік; Екзамен
ОК 1.22	Основи психотерапії	3	Екзамен
ОК 1.23	Психологія спорту	3	Залік
ОК 1.24	Психологічна просвіта	3	Залік
ОК 1.25	Основи психологічного консультування	3	Екзамен
ОК 1.26	Психологічна служба в системі освіти	3	Екзамен
ОК 1.27	Психологія соціальної мобільності особистості	3	Залік
ОК 1.28	Психодіагностика	7	Екзамен
ОК 1.29	Психологія здоров'я	4	Екзамен

ОК 1.30	Психологія саморозвитку	3	Залік
ОК 1.31	Робота з психологічними травмами війни для військових і цивільних	4,5	Екзамен
ОК 1.32	Філософія практичної психології	4	Залік
ОК 1.33	Первинна психологічна допомога	3	Залік
ОК 1.34	Курсова робота з фахових дисциплін (психологія)	3	Залік
ОК 1.35	Курсова робота з фахових дисциплін (практична психологія)	3	Залік
Всього за циклом:		91,5 (2745 год.)	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		151,5 (4545 год.)	
2. Навчальні дисципліни за вибором студента			
ВБ	Вибір із загального переліку дисциплін	60	Залік
Всього за циклом:		60 (1800 год.)	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 (1800 год.)	
2. Практична підготовка			
ПП 1	Навчальна психологічна практика	6	Залік
ПП 2	Виробнича психодіагностична практика	6	Залік
ПП 3	Виробнича психокорекційна практика	9	Залік
Всього за циклом:		21	
4. Підсумкова атестація			
ПА 1	Комплексний кваліфікаційний екзамен з психології	1,5	
ПА 2	Захист кваліфікаційної роботи	6	
Всього за циклом:		7,5 (225 год.)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів (7200 год.)	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньо-професійної програми Практична психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної бакалаврської роботи, яка передбачає самостійне розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, та супроводжується проведенням досліджень із застосуванням основних психологічних теорій та методів, а також – комплексного кваліфікаційного екзамену з психології.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на інформаційній сторінці кафедри психології СумДПУ імені А.С.Макаренка.

Атестаційний екзамен зі спеціальності проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини членів комісії при обов'язковій присутності голови комісії в усній формі і складається з перевірки теоретичних знань та практичних умінь. Атестаційний екзамен передбачає оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених даною освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр з психології».

4.1 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	
OK1.01	+				+	+	+							+	+										
OK1.02	+				+	+					+	+			+										
OK1.03	+	+					+													+				+	
OK1.04	+	+					+													+				+	
OK1.05	+	+		+				+												+				+	
OK1.06	+		+		+	+	+						+	+	+	+									
OK1.07	+		+		+		+						+	+	+	+									+
OK1.08	+		+		+	+	+	+					+	+	+	+									
OK1.09	+		+		+		+						+	+	+	+									+
OK1.10	+	+	+						+	+					+	+	+			+			+	+	
OK1.11	+		+		+								+		+	+									
OK1.12	+	+								+		+			+									+	
OK1.13	+		+						+						+	+							+		
OK1.14	+	+		+													+	+	+						
OK1.15	+		+	+	+		+		+		+				+	+		+		+		+	+	+	+
OK1.16	+	+	+		+								+			+	+	+	+			+		+	
OK1.17	+		+		+	+	+							+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
OK1.18	+	+	+		+															+	+	+			
OK1.19	+	+			+								+		+			+	+			+			
OK1.20	+		+		+							+	+	+		+									
OK1.21	+	+	+										+	+							+		+		+
OK1.22	+	+	+													+					+		+	+	+
OK1.23	+	+	+		+	+		+					+		+	+	+				+		+	+	+
OK1.24	+	+		+				+					+			+						+	+		
OK1.25	+	+				+			+						+	+					+		+	+	+
OK1.26	+	+	+													+					+	+	+	+	
OK 1.27	+		+	+				+				+			+	+					+		+		
OK1.28	+	+			+	+							+				+	+	+			+			
OK1.29	+	+					+					+			+					+	+	+	+	+	+
OK1.30	+		+		+			+						+	+								+	+	+
OK1.31	+	+					+		+	+		+			+						+	+	+	+	+
OK1.32	+		+									+	+	+		+									
OK1.33	+	+					+		+	+		+			+						+		+	+	+
OK.1.34	+	+		+									+	+		+	+	+	+						

	IK	3K1	3K2	3K3	3K4	3K5	3K6	3K7	3K8	3K9	3K10	3K11	CK1	CK2	CK3	CK4	CK5	CK6	CK7	CK8	CK9	CK10	CK11	CK 12
OK 1.35	+	+		+									+	+		+	+	+	+					
ПП 1	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+		+	+		+	+	+	+
ПП 2	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПП 3	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПА 1	+	+	+				+	+					+		+		+		+			+		+
ПА 2	+		+	+	+	+	+	+					+		+	+	+	+	+				+	

4.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ПР1	ПР2	ПР3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР 19
ОК1.01				+						+			+				+		
ОК1.02				+						+			+				+		
ОК1.03			+					+		+			+						
ОК1.04			+					+		+			+						
ОК1.05			+					+		+			+						
ОК1.06		+	+	+					+	+									
ОК1.07		+	+	+					+	+	+		+			+	+		+
ОК1.08	+		+						+	+							+		+
ОК1.09	+	+	+						+	+	+		+	+			+		+
ОК1.10	+	+	+	+	+			+				+	+	+		+			+
ОК1.11	+	+											+		+	+			
ОК1.12										+			+	+			+		
ОК1.13	+		+						+	+					+				
ОК1.14					+	+	+	+											
ОК.1.15	+	+	+	+	+				+	+	+		+		+	+	+	+	+
ОК1.16	+			+	+		+			+		+	+	+					
ОК 1.17	+	+		+	+		+		+		+		+		+	+		+	+
ОК 1.18		+			+		+	+	+							+			
ОК1.19	+				+		+		+	+	+		+			+		+	
ОК1.20		+	+							+			+		+				
ОК1.21	+	+	+									+				+		+	+
ОК1.22	+								+		+					+		+	+
ОК1.23	+	+	+		+				+							+		+	+
ОК1.24	+	+	+					+	+			+	+	+	+	+			
ОК1.25									+		+		+		+	+		+	+
ОК1.26		+		+					+	+	+	+		+		+		+	+
ОК1.27			+	+					+	+				+		+		+	+
ОК1.28	+			+	+	+	+	+								+			+
ОК1.29		+			+				+		+	+	+			+		+	+
ОК1.30		+								+					+	+		+	+
ОК1.31		+			+				+		+	+	+			+		+	+
ОК1.32		+								+			+			+		+	
ОК1.33	+		+		+				+		+	+	+			+		+	+
ОК1.34	+		+	+	+	+	+	+		+					+		+		

	ΠΡ1	ΠΡ2	ΠΡ3	ΠΡ 4	ΠΡ 5	ΠΡ 6	ΠΡ 7	ΠΡ 8	ΠΡ 9	ΠΡ 10	ΠΡ 11	ΠΡ 12	ΠΡ 13	ΠΡ 14	ΠΡ 15	ΠΡ 16	ΠΡ 17	ΠΡ 18	Πρ 19
OK1.35	+		+	+	+	+	+	+		+					+	+	+		
ΠΠ.1		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ΠΠ.2	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ΠΠ.3	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ΠΑ 1		+			+				+	+					+	+		+	+
ΠΑ 2	+	+				+	+		+	+		+	+					+	